

ฉบับที่ 4/2559

วันที่ 13 มกราคม 2559

กฎหมายลำดับรองออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2558

นายกฤษฎา จีนะวิจารณะ ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ในฐานะโฆษกกระทรวงการคลัง แถลงว่า เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2559 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีมีมติรับทราบตามที่กระทรวงการคลังเสนอ เรื่อง กฎหมายลำดับรองออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 และพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2558 อันประกอบด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในแจ้งการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดก และอนุมัติร่างพระราชกฤษฎีกาฯ จำนวน 1 ฉบับ และร่างกฎกระทรวงฯ จำนวน 6 ฉบับ ดังนี้

1. การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาในการแจ้งการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดก

เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมเกี่ยวกับการโอนอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาโดยทางมรดก ให้แจ้งการจดทะเบียนนั้นต่อกรมสรรพากร ตามระเบียบกระทรวงการคลัง ว่าด้วยการรับชำระและนำส่งภาษีอากรจากการขายอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. 2542 ดังนี้

(1) ระยะเวลาในการจัดส่ง

- สำหรับการจดทะเบียนระหว่างวันที่ 1 ถึงวันที่ 15 ให้แจ้งภายในวันที่ 20 ของเดือนเดียวกัน
- สำหรับการจดทะเบียนระหว่างวันที่ 16 ถึงวันสิ้นเดือน ให้แจ้งภายในวันที่ 5 ของเดือนถัดไป

(2) วิธีการนำส่ง

- กรณีมีการจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดินในเขตกรุงเทพมหานคร ให้นำส่งต่อกรมสรรพากร
- กรณีมีการจดทะเบียนที่สำนักงานที่ดินในต่างจังหวัด ให้นำส่งต่อสำนักงานสรรพากรพื้นที่

สำนักงานใหญ่

แต่ละจังหวัด

2. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 ว่าด้วยการกำหนดประเภทบุคคล หลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการตรวจสอบติดตามบุคคลที่ได้รับยกเว้นภาษีการรับมรดก ตามมาตรา 13 แห่งพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 มีรายละเอียด ดังนี้

(1) บุคคลที่ได้รับยกเว้นภาษีการรับมรดก ได้แก่

- บุคคลผู้ได้รับมรดกที่เจ้ามรดกแสดงเจตนาหรือเห็นได้ว่า มีความประสงค์ให้เจ้ามรดกนั้นเพื่อประโยชน์ในกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือกิจการสาธารณประโยชน์
- ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ แต่ไม่รวมถึงรัฐวิสาหกิจที่เป็นบริษัท องค์การมหาชนหน่วยงานของรัฐที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐที่มีกฎหมายจัดตั้งโดยเฉพาะ
- วัด วาอาราม สภากาชาดไทย มูลนิธิหรือสมาคมตามประกาศกระทรวงการคลังฯ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนและโรงเรียนเอกชน แต่ไม่รวมถึงโรงเรียนนอกระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชน
- บุคคลหรือองค์การระหว่างประเทศตามข้อผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศ องค์การสหประชาชาติ ทบวงชำนัญพิเศษของสหประชาชาติ สถานเอกอัครราชทูต สถานทูต สถานกงสุลใหญ่ สถานกงสุลบุคคล ในคณะทูต บุคคลในคณะกงสุล และบุคคลที่ถือว่าอยู่ในคณะทูตตามความตกลง ตามหลักถ้อยที่ถ้อยปฏิบัติกับนานาประเทศ

(2) หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการตรวจสอบติดตามการรับมรดกของมูลนิธิหรือสมาคม มีดังนี้

- ให้นำส่งเอกสาร ได้แก่ สำเนาพินัยกรรม เอกสารเกี่ยวกับการโอนทรัพย์สินอันเป็นมรดกตามพินัยกรรม หนังสือแจ้งผลการประกาศให้เป็นองค์การหรือสาธารณกุศล ข้อบังคับ รายงานการประชุมใหญ่ งบดุล บัญชีรายได้รายจ่าย ฯลฯ ต่อกรมสรรพากร
- ให้เจ้าพนักงานประเมินตรวจสอบความถูกต้องครบถ้วนของเอกสารหลักฐาน รายงานประชุม งบดุล และบัญชีรายได้รายจ่าย และรายงานการดำเนินงานของมูลนิธิหรือสมาคมว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเจ้ามรดกหรือไม่มีการดำเนินงานในลักษณะเป็นทางค้าหรือหากำไรหรือไม่ หรือมีการหาประโยชน์ส่วนตัวหรือไม่
- กรณีตรวจสอบพบความไม่ถูกต้องครบถ้วน โดยไม่มีเหตุอันควร หรือมีการดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของเจ้ามรดก ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง มีการดำเนินงานในลักษณะเป็นทางค้าหรือหากำไร หรือเพื่อหาประโยชน์ส่วนตัว มูลนิธิหรือสมาคมต้องรับผิดชอบในการเสียภาษีการรับมรดก พร้อมทั้งเบี้ยปรับและเงินเพิ่ม

3. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 ว่าด้วยการกำหนดทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย ตามมาตรา 14 วรรคสามแห่งพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558

กำหนดให้ทรัพย์สินดังต่อไปนี้ เป็นทรัพย์สินที่อยู่ในประเทศไทย

- อสังหาริมทรัพย์ที่ตั้งอยู่ในประเทศไทย
- หลักทรัพย์ที่ออกโดยนิติบุคคลที่จดทะเบียนในประเทศไทยหรือจัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย
- เงินฝากหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะอย่างเดียวกันที่เจ้ามรดกมีสิทธิเรียกถอนคืนหรือสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินหรือบุคคลที่ได้รับเงินนั้นไว้ ซึ่งอยู่ในประเทศไทย
- ยานพาหนะที่จดทะเบียนในประเทศไทย

4. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์การหักภาระที่ถูกรอนสิทธิในการคำนวณมูลค่ามรดกที่เป็นอสังหาริมทรัพย์ ตามมาตรา 15 (1) แห่งพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 มีรายละเอียด ดังนี้

(1) ภาระที่ถูกรอนสิทธิ หมายความว่า ภาระจำยอม สิทธิอาศัย สิทธิเหนือพื้นดิน สิทธิเก็บกิน ภาระติดพันในอสังหาริมทรัพย์ ที่ตกติดมากับอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกที่ต้องเสียภาษีการรับมรดก รวมถึงสัญญาเช่าอสังหาริมทรัพย์ที่มีการชำระค่าตอบแทนเป็นการล่วงหน้าตลอดระยะเวลาของการเช่า ที่ตกติดมากับอสังหาริมทรัพย์อันเป็นมรดกที่ต้องเสียภาษีการรับมรดก

(2) ค่าตอบแทน หมายความว่า เงินที่ได้รับล่วงหน้าเพื่อเป็นการตอบแทนจากภาระที่ถูกรอนสิทธิตลอดระยะเวลาของภาระ

- กรณีที่เจ้ามรดกมิได้รับค่าตอบแทนใดๆ จากภาระที่ถูกรอนสิทธิ ให้คำนวณมูลค่าภาระที่ถูกรอนสิทธิจากมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ที่ได้รับมรดก คูณด้วยอัตราส่วนลดตามจำนวนปีที่ผู้ได้รับมรดกจะไม่ได้ใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์นั้นนับตั้งแต่วันที่ได้รับมรดก

- กรณีที่เจ้ามรดกได้รับค่าตอบแทนใดๆ จากภาระที่ถูกรอนสิทธิ ให้คำนวณมูลค่าภาระที่ถูกรอนสิทธิ โดยนำค่าตอบแทนที่พึงคำนวณได้คูณด้วยอัตราส่วนลดตามที่กำหนด ทั้งนี้ ค่าตอบแทนที่พึงคำนวณได้ หมายถึง ค่าตอบแทนเฉลี่ยเป็นรายปีตามกำหนดเวลาที่ถูกรอนสิทธิ คูณระยะเวลาที่ผู้ได้รับมรดกจะไม่ได้ใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์นั้น นับตั้งแต่วันที่ได้รับมรดก

ทั้งนี้ อัตราส่วนลดตามจำนวนปีที่ผู้ได้รับมรดกจะไม่ได้ใช้ประโยชน์จากอสังหาริมทรัพย์คำนวณจากมูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ของอสังหาริมทรัพย์ที่ถูกรอนสิทธินั้น

5. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. ว่าด้วยการคำนวณมูลค่าของทรัพย์สิน ตามมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 มีรายละเอียด ดังนี้

(1) การคำนวณมูลค่าอสังหาริมทรัพย์ซึ่งตั้งอยู่ในต่างประเทศ ให้ใช้ราคาตลาดในวันที่ได้รับมรดก

(2) การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่เป็นหลักทรัพย์ที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้ถือตามราคาหรือมูลค่าอันพึงมีในวันที่ได้รับมรดก เว้นแต่

(2.1) หุ้นของบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ให้ถือมูลค่าหุ้นเท่ากับมูลค่าทางบัญชีในรอบระยะเวลาบัญชีก่อนรอบระยะเวลาบัญชีที่ได้รับกรรมสิทธิ์ในหุ้น

(2.2) ตัวเงินคลัง พันธบัตร ตัวเงิน หุ้นกู้ ให้ใช้ราคาที่จำหน่ายในครั้งแรกหรือราคาไถ่ถอนแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

(3) การคำนวณมูลค่าของทรัพย์สินที่เป็นยานพาหนะที่มีหลักฐานทางทะเบียนให้ถือเอาราคาตลาดในวันที่ได้รับมรดก

(4) การคำนวณมูลค่าของเงินฝากหรือเงินอื่นใดที่มีลักษณะอย่างเดียวกันที่เจ้ามรดกมีสิทธิเรียกถอนคืนหรือสิทธิเรียกร้องจากสถาบันการเงินหรือบุคคลที่ได้รับเงินนั้นไว้ให้ถือเอาตามมูลค่าในวันที่ได้รับมรดกนั้น

6. ร่างพระราชกฤษฎีกา ออกตามความในพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการผ่อนชำระภาษีการรับมรดก พ.ศ. 2558 มาตรา ศ.23 แห่งพระราชบัญญัติภาษีการรับมรดก พ.ศ.2558 มีรายละเอียด ดังนี้

- (1) ผู้มีหน้าที่เสียภาษีที่ได้ยื่นแบบแสดงรายการภาษีภายในกำหนดเวลา สามารถยื่นคำร้องขอผ่อนชำระภาษีภายในเวลาไม่เกิน 5 ปี
- (2) ผู้ขอผ่อนชำระยื่นคำร้องขอผ่อนชำระภาษีตามแบบที่อธิบดีกำหนด พร้อมกำหนดวิธีการผ่อนชำระภาษี โดยการกำหนดจำนวนปี จำนวนงวด และจำนวนเงินที่จะต้องชำระในแต่ละงวด
- (3) ผู้ขอผ่อนชำระต้องจัดหาหลักประกันที่มีมูลค่าไม่ต่ำกว่าภาษีที่ต้องชำระ ภายใน 30 วันนับแต่วันยื่นคำร้อง
- (4) กรณีผ่อนชำระภาษีภายใน 2 ปี ได้รับยกเว้นไม่ต้องเสียเงินเพิ่ม กรณีผ่อนชำระภาษีเกินกว่า 2 ปีต้องเสียเงินเพิ่มร้อยละ 0.5 ต่อเดือนหรือเศษของเดือน โดยคำนวณเงินเพิ่มตั้งแต่วันที่การขอผ่อนชำระมีผลบังคับ หากผู้ผ่อนชำระนำเงินมาชำระภาษีครบถ้วนภายใน 2 ปี ให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องเสียเงินเพิ่มและให้นำเงินเพิ่มที่ชำระแล้วมาหักออกจากภาษีที่ต้องชำระ
- (5) กรณีผิดนัดไม่ชำระภาษีงวดใดงวดหนึ่ง จะหมดสิทธิการผ่อนชำระภาษีและต้องชำระภาษีที่ค้างอยู่พร้อมกับเงินเพิ่ม

7. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร ตามมาตรา 4 แห่งพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ 40) พ.ศ. 2558

บุคคลผู้ได้รับมรดกที่เจ้ามรดกแสดงเจตนาหรือเห็นได้ว่า มีความประสงค์ให้ใช้มรดกนั้นเพื่อประโยชน์ในกิจการศาสนา กิจการศึกษา หรือกิจการสาธารณประโยชน์

8. ร่างกฎกระทรวง ฉบับที่ .. (พ.ศ.) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร

ยกเลิกการยกเว้นเงินได้จากการโอนกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในอสังหาริมทรัพย์ให้แก่บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายของตนโดยไม่มีค่าตอบแทน บุตรโดยชอบด้วยกฎหมายดังกล่าว ไม่รวมถึงบุตรบุญธรรมตาม (18) ของข้อ 2 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 126 (พ.ศ. 2509) ออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร